

GAZİANTEP KENT KONSEYİ SAĞLIK GRUBU RAPORU

“OLMAYA DEVLET CİHANDA BİR NEFES SIHHAT GİBİ”

Kanuni Sultan Süleyman

- WHO ya göre SAĞLIĞIN TANIMI :

“Herhangi bir hastalık ve güçsüzlük halinin olmaması, beden, ruhen ve sosyal bakımdan tam bir iyi olma durumudur .”

- 1948'de kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine göre SAĞLIK HAKKI: 25.maddesi;

"1. Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes, işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi

iradesi dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir.

2. Anaların ve çocukların özel bakım ve yardım görme hakları vardır. Bütün çocuklar, evlilik içi veya evlilik dışı doğmuş olsunlar, aynı sosyal güvenceden yararlanırlar”

YAŞAM ENDEKSİ GÖSTERGE DEĞERLERİ	Gaziantep	Türkiye Ort.
Hekim başına düşen müracaat sayısı	5916	5834
Sağlığundan memnuniyet oranı (%)	70.1	72
Kamunun sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı(%)	81.4	77.5
PM10 İstasyon değerleri ortalaması (hava kirliliği)-(µg/m ³)	58.0	55.33
Km ² ye düşen orman alanı (m ²) (YEŞİL ALAN)	12.2	30.7
Sokaktan gelen gürültü problemi yaşayanların oranı (%)	19.9	15.67
Mutluluk düzeyi	58.1	61.15

GAZİANTEP KENT KONSEYİ SAĞLIK KURULU ÇALIŞMALARINDA GAZİANTEP İÇİN SUNDUĞUMUZ ÖNERİLER :

Bunları 2 grupta toplayabiliriz.

- I- Temizlik Ve Hijyen Yönünden Yaklaşım
- II- Sağlık Yönünden Yaklaşım

I- TEMİZLİK VE HİJYEN YÖNÜNDEN YAKLAŞIM

1- Açıkta yiyecek satanlar

Bakkal, Baklavacı, Tatlıcı, Helvacı, Salçacı, Pekmezci, (Fındık ve Fıstık, Leblebi, Çekirdek gibi) Kuru Yemiş Satanlar, Meyve suyu, Şerbet ve Meşrubat Satanlar, Yoğurtçular vs

Mutlak surette sattıkları yiyeceğin üzerini şeffaf, cam, naylon veya plastikten yapılmış bir örtüyle, başlıkla veya şeffaf bir kapakla kapatmaları sağlanmalıdır. Caddede ki tozların sirayeti kesinlikle önlenmelidir. -

2- Okullarda, Devlet Dairelerinde, Camilerde, Lokantalarda, Parklarda, Genel yerlerde ki tuvaletlerde sık sık denetim yapılması gerekmektedir. Mutlak surette

- Her lavaboya bir sıvı sabun aparatı konulmalı, sabun bittikçe anında takviye edilmeli,
- Tuvaletlerde Çocukların da yetişebileceği seviyede lavaboların ve Pisuarların konulması gerekir.
- El kurutma cihazlarının konulması
- Lavabo ve alafrağa tuvaletlerde ayaklı değil duvara monte edilen tipler tercih edilmesi gerekir.

3- Toplumun çok sık girip çıktığı yerlerden olan Camilerimizdeki temizliğin daha sık ve daha dikkatli yapılması gerekir.

4- Ekmekçilerde kasiyerlerin olmadığı zamanlarda, tırnakçı veya pişirici veya hamurkâr, hamurlu eliyle müşteriden para alıp verişini yapmakta, ayrıca da sigarasını içmekte ve hemen de hiçbir temizlik yapmadan ekmek yapmaya veya pişirmeye devam etmektedirler. Bunların kesinlikle önüne geçilmesi ve

. Eğitimle, hijyenik şartların sağlanması, para ve sigaraya hamurlu ellerle dokunulmayacağı öğretilmeli (Para en kirli 10 şeyden biri)

Paranın son yayınlarda en kirli 10 şey arasında sayıldığı bilinmektedir. Bu bakımdan mikrop bulaşması her an için mümkün gözükmektedir.

. Aynı zamanda ekmekçilerin ve hamurkârların mutlaka başlarına bone takmaları sağlanmalıdır.

5- Lokantalarda Hijyen (masa ve sandalye temizliği)

- Hijyen kurallarına göre temizlik yapılması

6- Gıda zehirlenmelerinin önlemek için;

- Denetimsiz kesimlerin önüne geçilmeli,
- Etlerin sevkiyatında mutlak surette “Soğuk zincire” dikkat edilmeli ve etlerin temiz şartlarda taşınması sağlanmalı,

- **Son kullanım tarihlerinin gıdaların üzerinde açık açık yazdırılması gerekir.**

7- Lokanta, kebabçı ve ekmekçilerde çalışan personellerin mutlaka çok sıkı

- **Sağlık Kontrollerinin yapılması ve**
- **Eskiden olduğu gibi PORTÖR muayenelerinin yapılması gerekir.**

8- Lokanta ve fırın bacalarının filtre kontrollerinin sıkı bir şekilde yapılarak dışarıya pis duman çıkmasının önüne geçilmelidir. .

9-Sinek-Böcek mücadelesi

Pideci ve Ekmekçi dükkanlarına, Baklavacı, Helvacı, Tatlıcı, Pekmezci ve Salçacı dükkanlarının kapı girişlerinde

- **Tel sineklik perdesi**
- Ayrıca “sinek savar” da konulabilir.

11- Berberlere, Kuaförlere ve yanında çalışan kalfa ve çıraklarına hijyen eğitimi verilerek onların <HİJYENİK BERBER-KUAFÖR> sertifikasıyla sertifikalandırılmaları gerekir.

12- Şehri kömür kokusu kaplıyor. Halkın pis hava solumaması için kaloriferlerde kömür yerine hava gazı kullanılması teşvik edilmeli.

13- Sigara yasağının gevşetilmeden, sulandırılmadan aynen devam ettirilmesi için top yekun bir eğitim seferberliği yapılması gerekir.

- **Münakaşa ve kavga etmeden ALO 154 e anında şikayet edilerek bilgi verilmesi uygun olur..**
- **Lokanta ve genel toplantı yerlerinde sigara içenler için ayrı bir bölüm hazırlan-ması uygun olur..**

14- Yerlere tükürülmemesi, sigara veya çöplerin atılmaması ve

Şehrimizin Temiz ve Hijyenik görüntüsü için;

- * Marka şehir Gaziantep imajına yakışır genel bir temizlik

Seferberliği başlatılmalı ve eskiden olduğu gibi <**HERKES KAPISININ ÖNÜNÜ TEMİZLEMELİ**> duygusu özendirilmeli,

- * Okullarda bu konuda sık sık eğitim seminerleri ve

- * Bilboardlarda büyük resim ve yazılarla reklamı yapılan

“TEMİZ VE HİJYENİK ŞEHİR, GAZİANTEP” kampanyaları

düzenlenmeli.

15- Meydanlarımıza güzel bir görünüm kazandırmak için

- <Anıtsal Nitelikli Çeşmeler> ve
- İhtiyaç karşılamak için Parklara ve uygun yerlere Tuvalet ve Çeşmeler yapılmalı.
-

II- SAĞLIK YÖNÜNDE YAKLAŞIM

Genel Sağlık koruyucu kampanyalar ve organ bağışını teşvik edici kampanyalar

1- a- Ağız-Diş Sağlığı,

b- Kanserlerden korunmak ve Erken Teşhis,

c- Organ Bağışlarının teşvik edilmesi için eğitici kampanyaların düzenlenmesi

2- Kırsal bölgelerde <Dengeli ve Doğru Beslenme> ile eğitici toplantılar düzenlenmesi hatta yerel TV lerde programlar yapılması iyi olur.

3- A- Göç Sağlığı Merkezleri kurularak Suriyeli hastaların ilk bakımının ve hastanelere sevkinin kolaylaştırılması gerekir.

B- Çocuklarımızı bulaşıcı hastalıklardan korumak için Suriye’li çocukların süratli bir şekilde <Aşı Programlarına> alınması gerekir.

C- Kamunun yanında kendi başlarına sağlık hizmeti verdiği iddiasında olan yabancı yardım kuruluşlarının çalışmaları durdurulmalıdır.

4- * Normal doğumların özendirilmesi , Sezaryen doğum nispetlerinin normal seviyelere indirilmesi

- Evlerde Serum Tedavilerinin tehlikeli olabileceği ve ancak uygulanabil-mesi için Evde tedavi hizmetlerinin geliştirilmesi gerekir.
- İyi bir eğitimle Akraba Evliliklerinin önüne geçilerek Diabet, Astım gibi hastalıkların, Özürlü Çocuk Doğumlarının artmasının önü kesilebilir.
- Obezite ile mücadele edilerek, Spor teşvik edilerek gittikçe artmasının önüne geçilebilir.
- Obezite günümüzde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli sağlık sorunları arasında olup şehrimizde de dünya ortalamasının üzerine çıkma yolundadır.
- Diyabetse; Gaziantep’in Gastronomi Merkezi ve beslenme biçimi dolayısıyla dikkat edilmesi gereken hastalıktır.
- Türkiye %32 Gaziantep %26.4 Obezite
- “ %13.7 “ %15.1 Diyabet
- Diyabet taramaları yapılmalı ve desteklenmelidir.

- **Meme Sağlığı tarama programlarının artırılması gerekmektedir. Erken teşhise yönelik bu taramalar «Meme Kanseri» ölümlerini oldukça asgari düzeye indirecektir.**
- **Gaziantep’te 3 KETEM Merkezi ve 1 Mobil Meme Sağlığı Tarama Aracı, ilimiz için iyi bir sağlık hizmetidir. (Kanser-Erken- Teşhis ve Tarama-Merkezi)**

5- Sağlık kabinlerinin sık sık denetlenmesi, gerçekten ehil kişilerin çalıştırılıp çalıştırılmadığının kontrol edilmesi gerekir.

6- Sahte Dişçilerin önüne geçilmesi için dikkatli olunmalı, Diş Protez Atelyesi adı altında “Ağızda Çalışanların” denetlenebilmesi için, bu tür iş yerlerinin açılışlarının mahalle muhtarlarımız tarafından gerek Sağlık Müdürlüğüne, gerekse Diş Tabipleri Odasına çabucak bildirilmesi ve böylece de

- Kaçak Diş teknisyenlerinin ve Diş Protez Atölyelerinin önüne geçilmeye çalışılmalıdır.

6- - Kapalı mekânlarda SİGARA YASAĞININ aynen devam ettirilmesi,

- ALO 154’e anında şikayet edilmesi

- Sigara içenler için genel yerlerde, lokantalarda ayrı bölümler hazırlan-ması gerekir.

7- Şehrimizin imar gelişimine göre; ulaşılabilir sağlık tesisleri planlanmasında homojen bir dağılımın önü açılmalıdır.

- **Acil sağlık hizmetlerine ulaşımında 112 hattının bilinçli kullanılması yönünde çalışmalar yapılmalı**
- **Aile sağlığı merkezlerinin (ASM) acil hizmetlere katkısının sağlanması gerekir.**

* İhtisas hastanelerinin kentimize kazandırılması (Kardiyoloji-KVC Hastanesi, Fizik Tedavi Hastanesi, Psikiyatri Hastanesi)

8- “Akıllı İlaç Kullanımı” ve Hastalıklardan korunmak için toplantılar ve TV programları yapılarak lüzumsuz ilaç sarfiyatının önüne geçilmesi gerekir.

- **İlkokullardan başlayarak, toplum eğitilmeli ve bilinçli hale getirilmeli. Daha küçük yaşta ki çocukların beyinlerine girilerek <Reçetesiz ilaçların kullanılmayacağı> öğretilmeli. Herkes ilaçların gelişi güzel kullanılmayacağı bilincine vardiirilmalı.**
- **<Reçetesiz İlaç Alımının> önüne geçilmeli,**
- **Antibiyotiklerin mutlaka reçete ile satılması temin edilmeli,**
- **<İlaçlarda İkinci Elin> olmayacağı bilinci aşılmalı (Sağlık Bakanlığı Tebliđi)**
- **Komşu tavsiyesiyle ve ilaçlarıyla tedavinin yapılamayacağı,**
- **İlaçların gelişigüzel alınarak tedavi olunamayacağı**
- **Antibiyotikler gelişi güzel kullanılırsa, antibiyotiklere karşı direnç gelişeceği bilinmeli.**
- **İlaçlar bilinçli bir şekilde muhafaza edilmeli (Bazıları serin yerde, bazıları da buzdolabında bekletilmelidir.)**

9- -A- Tıbbî Atıklar

- Kullanım süresi dolmuş (miadı dolmuş)

- Miadı henüz bitmemiş ama bundan sonra kullanılması düşünülmemeyen ilaçlar

- Bu ilaçlar da kutusu açılmış, kısmen kullanılmış veyahut ta ambalajı daha hiç açılmamış ilaçlar olabilir. Bunlara Atık İlaçlar diyoruz.

- Son tüketim tarihinden itibaren ilaçların içindeki etken maddesinin gittikçe etkisi azalır. Bu bakımdan kullanılması doğru değildir.

-B- Tıbbî Atıklar

- Ayrıca miadı dolmuş veya kullanılmayan ilaçların çöpe atılması da doğru değildir. Zira bunlar birer <Kimyasal Atıklar> halinde toprağa karışır. Yağmurla birlikte sulara karışarak arıtma tesislerinde de tamamen temizlenemeyeceğinden, bitkilere daha sonra da onları yiyen hayvanlar ve insanlarda birikim neticesi kimyasal zehirlenmelere sebep olabilir.

- İlaçların uzun zaman evde bekletilerek tutulması doğru değildir. Bunlar aynı zamanda tehlikeli ve zehirli maddelerdir. Çocuklarda ilaç zehirlenmelerine sebep olabilir.

-C- Tıbbî Atıkların Atılması

Tıbbî atıkların ve diğer atıkların doğru bir şekilde toplanabilmesi ve ilgili mercilere verilebilmesi için iyi bir eğitim yapılması gerekir. Zaten belediyelerimizin bu konuda ilgili birimleri kurarak Çevre İl Müdürlüğüyle birlikte çalışmalarına başlamış olduğunu öğrenmiş bulunmaktayız.

KIRMIZI TORBAYA-- TIBBÎ ATIKLAR

MAVİ TORBAYA----- KONTAMİNE OLMAMIŞ ATIKLAR:

Kağıt, karton, plastik, metal

SİYAH TORBAYA----- EVSEL ATIKLAR atılmalıdır.

-D- Tıbbî Atıklar

İşte bu tip ilaçları <sadece Gönüllü Eczacılardan oluşan bir ekip> toplayıp kapağı açılmayan büyük <Atık İlaç Kutularına> atarlar. Bu kutuya atmadan önce de ambalaj kutularını ayırarak geri dönüşümde kullanılmak üzere gene ağzı açılmayan <Geri Dönüşüm Kutusuna> atarlar.

- Daha sonra iyice dolmuş olan bu Atık İlaç Kutuları daha büyük <Bölge Atık İlaç Depolarına> güvenli bir şekilde nakledilir. Oradan da <Atık İlaç İmha Merkezlerine> imha edilmek üzere gönderilir. Burada çok yüksek ısıda bu atıklar yakılmakta ve bu ısıdan da enerji elde edilmektedir.

- **<Atık İlaç Toplama sorumluluğunun> sadece Eczacılar da olması gerekmektedir.**

Not: Türkiye’de halen lisans almış 2 tane Atık İlaç İmha Merkezi bulunmaktadır. 1- İzaydaş (Konya), 2- Ekolojik Enerji A.Ş. (Eskişehir)

- **Tıbbi atık imhası ile ilgili Gaziantep’te bir tesisimiz var.**
- Bu kapsam dışında evlerde miadı geçen ve tehlikeli atık kapsamına giren önemli miktarda ilaç vardır .
- **Atık İlaçların İmha edilmesi için şehrimizde «TEHLİKELİ ATIK TESİSİMİZ» yoktur.**
- **İlimizde ve bölgede böyle bir tesis kurulması gereklidir.** Kurulma maliyeti oldukça yüksek olmasına rağmen yapıldığı takdirde; bölgenin tek tesisi olması dolayısıyla önemli bir boşluğu dolduracaktır.

10- SAĞLIK TURİZMİ

- **Türkiye ‘nin sağlık turizminde 2023 hedefi, 20 Milyar Dolar düzeyinde.**
- **2015’te gelen sağlık turisti sayısı 600 bini bulurken döviz kazancının da yaklaşık 14.5 milyar liraya ulaşması bekleniyor.**
- **Bu gelirin 4.2 milyar lirasını 150 bin yabancı hasta ile Ege Bölgesi almıştır.**
- **Gaziantep te, 2-3 yıl içinde tamamlanması beklenen yatırımlarla birlikte tesisleşmede önemli bir yere gelecektir.**
- **Oluşacak potansiyel sağlık turizmi aracılığı ile kentimize; kaynak, istihdam ve gelir olarak katkı sunabilecek bir durumdur.**
- **Bunun için gerekli alt yapı çalışmaları ve işbirlikleri genişletilmelidir.**

11- SAĞLIK İLE İLGİLİ YATIRIMLAR

- **Gaziantep gibi büyük bir sanayi şehrinde sağlık giderleri büyük meblağ tutmaktadır.**
- **Sağlık tesisi ; hastane , poliklinik gibi alanlar artmaktadır .**
- **Gaziantep’lilerin artık medikal malzeme, tıbbi cihaz ve ilaç sektöründe de üretimde yer alması gerekmektedir.**

12-Sağlık Çalışanlarının İtibarının Kazandırılması

Sağlıkta şiddetin önüne geçilmesi için; Sağlığa erişimin tüm insanların hakkı olduğunu bilerek, sağlık çalışanlarının da insan olduğunu unut-madan SAĞLIKTA BARIŞIN TEMİN EDİLMESİ için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

- **Hasta haklarının suistimalinin önlenmesi ile ilgili yeni düzenlemeler yapılabilir.**
- **Gaziantep’te Dr Ersin Aslan ve 2 ay öncesinde de Samsun’da bir Kadın Doğum Uzmanı (Dr. Aynur Dağdemir) çok basit bir sebepten dolayı öldürülmüş, katil biraz sonra intihar etmiş ve buna rağmen onu kurtarmak için de bütün doktorlar ve sağlıkçılar seferber olmuşlardır: İşte <Sağlıkla Uğraşanların Durumu> budur.**

13- EMEKLİ VE YAŞLILAR YÖNÜNDE YAKLAŞIM

- Emekli ve Yaşlılar için Dinlenme Tesisi yapmak,
- Özetle Emeklilerin Sağlıklı Yaşam Koşullarının düzeltilmesi,
- Bu merkezlerde Yaşlılara dönük Kreş ve Revir Hizmetlerinin de verilmesi gerekir.

Bu konuda Büyük Şehir Belediyemizin güzel bir çalışması olmuş. Kolej Vakfı Okulunun yakınında “Aktif Yaşam Merkezi” adında böyle bir tesis yapılmış. Bu tesislerin birkaç semtte daha yapılması ve çoğaltılması uygun olur kanaatindeyiz.

36

BİZE ZAMAN AYIRDIĞINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER